

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računamo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 10 v.

Uredništvo in upravitelstvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopije št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2-50 za 1/64 strani K 1—
Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 22.

V Ptuju, v nedeljo dne 3. junija 1917

XVIII. letnik

Bodimo Avstrijci!

Par besed hočemo izpregovoriti, to pa ravno na dnevnu, ko se avstrijska državna zbornica po dolgem času zopet otvori. Časi so preneseni, da bi poslanci po stari navadi brskali v malenkostih; zato bi želeli mi in z nami gotovo vso ljudstvo, da ne postane državna zbornica zopet prizorišče narodnjaških komedij, medsebojnih brezplodnih prepиров in državo sramotečih orgij. Kajti danes ne gledamo samo mi na državno zbornico, marveč oči celega sveta, tudi nam sovražnega sveta so nanjo obrnjene. Ko bi torej ta zbornica sedaj svoje odgovornosti polne naloge ne razumela, ko bi se zopet na staro pot podala, potem bi bilo pač bolje, ako se jo razpusti in razžene. Demokratična misel, ki bi morala biti temelj vsaki državni zbornici, ne sme biti korumpirana!

Žal, da se že zdaj množijo znaki, da bodo gotove skupine poslancev v državni zbornici staro nevarno igro pričele. Ne govorimo samo o Čehih, ki trkajo danes nakrat na svojo „državno pravo“, namesto da bi pošteno obžalovali grde napake svoje prejšnje politike. Ne govorimo o Poljaki, ki igrajo še istotako nejasno vlogo in se pripravljajo na boj za gališko samoupravo, medtem ko hočejo Rusini to željo preprečiti. Ne govorimo o raznih drugih narodnostih, ki poskušajo z vsemi sredstvi svoje bolj ali manj neopravičene ali pretirane cilje doseči. Omeniti hočemo le na kratko, da se zastopniki slovenskega ljudstva, po večini torej klerikalni poslanci, pripravljajo na čudne borbe, katere po našem mnenju ne bodoje koristile ne ljudstvu, ne državi. Za te slovenske poslance postalo je namreč „jugoslovansko vprašanje“ pereče. In zdaj, ravno zdaj v tretjem letu svetovne vojne, pred najhujšimi odločilnimi boji, ravno zdaj hočejo to sicer še presneto mistično in megleno „jugoslovansko vprašanje“ rešiti. Ravno sedaj torej! Radovedni smo, v kakšnih oblikah se bode to „delo“ pričelo in izvrševalo. Na vsak način pa protestiramo že

danes odločno proti temu, da bi se na podlagi želj posameznih klerikalnih in šovinističnih poslancev razpravljalo o usodi slovenskega ljudstva na način, ki je temu ljudstvu samemu tuj in nerazumljiv. Razkosavanje kronovin v zmislu gotovih „jugoslovanskih“ programov, ki so nam prinesli itak dovolj nesreče, ne sme biti predmet razprav državne zbornice.

Caveant consules! Slovenski poslanci naj pomislijo, da jih ljudstvo vidi in čuje, da jih bode kritikovalo in sodilo. Ljudstvo ne zahteva zdaj brezplodne „jugoslovanske“ politike, marveč zahteva gospodarskega dela, da se zacelijo rane svetovne vojne, da se ljudstvu pomaga zopet k višku, da se vsem stanovom pot bodočnosti ogladi; — ljudstvo zahteva močno, složno Avstrijo, ki imponira sovražniku in ki temelji na lastni sili svojih narodov, — in ljudstvo zahteva od svojih zastopnikov, da delujejo ti z vsemi kripļji nato, da se čimpreje uresničijo poštene, častni in zmagoviti mir.

Bodimo Avstrijci!

Svetovna vojska.

Zopetno divjanje Sočine bitke.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 24. maja. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Na mnogoštevilnih točkah fronte razvil je sovražnik po višano bojovno delovanje.

Italijansko bojišče. Od večeraj opoldne divja Sočina nanovo z nenavadno ljutostjo. Naval sovražnih množic obrača se sedaj proti celi 40 kilometrov široki fronti od Plave pa do morja. Na mnogih točkah tudi ponoči v bojih ni bilo odmora. V prostoru gore Kuk, pri Vodici in proti Monte Santu metal je sovražnik popoldne

svoje naskočne kolone v bitko. Kar je izhodno gore Kuk prodiralo, postalo je žrtev našega uničevalnega ognja. Pri Vodich razbili so se sovražni napadi na hrabrosti večinoma iz vzhodne Galicije in Bukovine izviraajočih infanterijskih regimentov št. 24 in 41. Pri klostru Monte Santo zamogel je sovražnik naše z bobenskim ognjem razrušene jarke prekoračiti; bil je pa od takoj došlih ojačenj prijet, na njegove rezerve nazaj vržen in s temi vred od naših topov čez hrib navzdol spoden. V istih urah izjalovila sta se vzhodno od Gorice dva mogočna italijanska množinska navala deloma v bližinskem boju proti naši hrabri infanteriji. Posebno ljuto in trdovratno se je borilo na bojiščih kraške visoke planote. Od začetka dneva sem ležale so tukaj naše postojanke in za njimi ležeče ozemlje v bobenskem ognju sovražnih topov vseh vrst. Proti opoldnu zapričel je pri Kostanjevici prvi sovražni infanterijski napad. Bil je zavrnjen. Popoldne izbruhnili je mogočni italijanski napad proti celi fronti kraške visoke planote. Valovje za valovjem podil je sovražnik med Fajti Hribom in morjem zoper naše črte. Kjer se je ena sovražna kolona razbila, stopila je nova na njeno mesto. Napad in protinapad sta zadela drug na drugega. Tako je trajala borba do večera v nespremenjeni sili. Dobiček na ozemlju zamogel je sovražnik doseči le na širokem oddelku od Jamiane, kjer smo morali svoje čete za en kilometer nazaj vzeti. Povsod drugod smo obdržali svoje postojanke v vsej njih razširjenosti. Ogrski armadni regimenti št. 39 in 61 ter priznane honvedske čete so svoji zgodovini nove, krasne slavne liste pridobili.

Južno-vzhodno bojišče. Pri Ferasu je bil neki italijanski poskus premostitve po artiljerijskem ognju preprečen.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 24. maja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Mir; samo razdrobljeno kamenje ropota pod z železom obkovanimi čevlji. . . Mir; le može stokajo pod težkim bremenom. . . Mir! Samo. . . zdaj trga z ropotom deset predznih, smečih granat deset ognjenih jam v cesto. . . Ogenj, železo, kamenje se razkropi. . . Vržemo se na tla. . . Gladko ležimo na razbitem kamenju. . . Mir, mir. Samo. . . zdaj zakriči zopet deset granat in deset šrapnelov. . . Ogenj, železo, kamenje se razkropi med nami, nad nami. . . In lunina luč teče srebrno v jame granat. . .

Mir, mir.

„Naprej! Četrta četa, naprej!“ Nikdo ne manjka; nobeden!

Skočijo navzgor in hitijo za menoj. Svetilniki bruhaajo svojo luč na nas! Kaj hoče ta pogubna srebrna luč? Naprej!

„Gospod lajtntant, gospod lajtntant!“

„Kaj je?“

„Hočem pri Vas ostati; pri Vas se čutim tako varnega!“

Oj ti dobra štajerska duša, ko bi te zamogla ta otroška vera varovati! Tokrat smo prišli srečno za pokopališče, za zlato žarkino steno zvezd. . .

Neskončna srebrna cesta.

Spisal Rudolf Bernreiter.*

Noč leži črna nad ravno, kraško zemljo. Desetih zvezd in luna izlivajo srebrno in zlato luč na kamenje. V neskončnem okrožju kamenje, kamenje, kamenje. . . Sredi skozi kamenito polje vodi cesta. Raztrgana od isčerenih granat, razorjena in razbita, leze skozi kamenito planoto in njene temne jame pijejo požrešno srebrno lunino svitlobo. Dve uri dolgo leze cesta; dve uri dolgo vlivajo velikanski svetilniki svojo belo luč nanjo; srebma kakor lunina svitloba teče ta luč na cesto; dve uri dolgo dvigajo se na desni, na levi, zadaj, spredaj rakete, bele, zelene, rdeče; in dve uri dolgo krepavajo na srebrni cesti in poleg nje granate, granate, granate. . . In preko njih eksplodirajo z rezkim, plehnatim glasom šrapnele. . . Dve uri dolgo, dokler se ne pokaže pokopališko zidovje razstreljene vasi. Tam se izteče srebro svetilnikov v črno negotovost noči; tja prihajajo le še

„zgrešene“ granate in šrapneli, tam stojijo zlate zvezde žareče na luninem nebu in tako je, kakor da bi hotele od firmamenta pa do zemlje tkati steno žarkov, na kateri bi se morale granate razbiti. Kar leži za to steno, je varno pred njimi. Za pokopališčem postaja cesta črna. Tu se vozijo vozovi semintja, živali nosijo dragoceni material, čete marširajo v vrsti. . . Ali srebrna cesta iz postojanke do kolodvora! Ta neskončna srebrna cesta! Ta grozoviti veržini člen med fronto in etapo! Vsako noč potrebuje mož v strelskem jarku nova sredstva za življenje, novi material, novo municijo in vsako noč potujejo ljudje na cesti semintja. Ljudje padajo, konje se sestrelja, vozove razbija. . . Ostati morajo ležati na srebrni cesti; dve noči, tri noči. . . In vsako noč potujejo zopet od pokopališča v postojanko, od postojanke v pokopališče in na pokopališču se množijo leseni križi. . .

Na peklenki poti k pokopališču! Rakete se dvigajo svitlo iz postojanke; svetilniki mečejo luč in vedno zopet luč; luna. . . zvezde. . . ravna kamenita zemlja. . . pač za obupati. . . nobena stena. . . nobeno drevo. . . niti en velik kamen. . . niti en leseni križ! Vse razstreljeno, razbito, raztrgano. Le kamenje in kamenje. . .

Smo na srebrni cesti; na peklenki poti k pokopališču!

* Kakor smo v zadnji številki poročali, padel je na italijanski fronti junaka smrti komaj 22-letni nemški pisatelj Rudolf Bernreiter iz Maribora, ki je žrtvovao kot lajtntant domovini svoje dobro življenje. Prinašamo v prevodu eno njegovih v strelskem jarku spisanih črtic. (Op. ur.)

STRASCHILL'ova grenčica iz zelenjave povzroči
moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce
vojake, romarje itd.

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri Witschaete in na obeh bregovih Scarpe bilo je ognjeno delovanje do noči živahno. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemin des Dames u dosegl je artiljerijski boj pri Braye in Craonelle popoldne veliko silo. Pred nastopom teme napadli so Francozi zapadno posesti Froidmont in obenem pri mlinu od Fanelerea. Na obeh krajih so bili z velikimi izgubami zavrtni. Na Winterbergu podvezal je naš uničevalni ogenj izvršitev nekega pripravljajočega se ognja. V Champagni bilo je bojno delovanje artiljerije med Nauroy in dolino Suippesa v večernih urah živahno. — Armada vojvode Albrechta. V gozdu od Apremonta vdrle so naše naskočne čete v francosko postojanko in se vrnile z 28 vjetimi in 3 minkimi metalci. — Včeraj smo 10 sovražnih letal in en balon sestrelili. Dne 21. in 22. maja so Angleži in Francozi 10 letal v zračnem boju in vsled odpornega ognja izgubili.

Vzhodno bojišče. Na večih delih fronte se je bojno delovanje oživelo. Vzhodno od Tuckuma blizu obrežja Vzhodnega morja bili so ruski poizvedovalci prepodeni.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

4730 Italijanov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo od
petka.

K.-B. Dunaj, 25. maja. Uradno se
danes razglašča:

Italijansko bojišče. Ogromni naval Italijanov proti Sočini fronti peljal je i včeraj zopet do izredno ljute borbe. V zmagovitem odporu so naše čete vztrajale. Naše postojanke smo brez izjeme obdržali. Severno krilo italijanskih napadalnih armad bilo je zopet proti visočinam Vodice in Monte Santo naprej potisnjeno. Posebno besen in trdovraten je bil boj za visočino 652 južno od Vodice, ki je bila v večernih urah od Italijanov zavzeta, ponoči pa v ure dolgem bližinskem boju od naših hrabrih čet zopet nazaj vzeta. Tukaj kakor na Monte Santu pustil je umikajoči se sovražnik na stotine mrličev ležati. Kraška visoka planota bila je zopet pozorišče v velikem napravljenega poskusa predora. Brezobzirno metali so Italijani svoje množice proti našim utrdbam. Čeprav so te vsled prejšnjega obstreljevanja znatno trpele, — nerazbit in hladnokrvn sprejel je za njimi branitelj sovražnika. Čez celi dan in mnogokrat tudi ponoči se je na Fajti Hribu, pri Kostanjevici in južno od nje do morja za naše postojanke borilo. Vsi napori sovražnika ostali so zaman. Nikjer ni predrl. Infanterija in artiljerija delita se pri uspehu tega dneva. Dne 23. maja smo vjeli 130 italijanskih oficirjev in 4600 mož. Njih število se je včeraj znatno povišalo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 25. maja. (W.-B.) Iz
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V oddelku Wytschaete in severno-vzhodno od Armentièresa sunili so po močnemu ognjenemu učinku angleški poizvedovalni oddelki naprej; bili so v bližinskem boju nazaj vrženi. Ob Artois-fronti se je ogenj zvečer povišal. Zlasti severno-zapadno od Lensa, pri Bullecourtu in pri Loosu vdrle so angleške sile v naše najsprejnejše jarke, iz katerih so bile s protisunkom prepodene. Na nekem krajevno omejenem mestu se še bori. Severno-zapadno od Bullecourta so se sunki večih angleških kompanij pred našo postojanko izjalovili. — Armada nemškega

prestolonaslednika. Severno od Craonelle in zapadno ceste Corbeny-Pontavert so se zvečer po živahnem ognju zapričeti delni napadi Francozov z velikimi izgubami razbili. V zapadni Champagni bilo je bojno delovanje artiljerije povišano. — Včerajšnji dan stal je nasprotnike 10 letal, ki so bili v zračnem boju in z odpornim ognjem sestreljeni.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Orjaški boji ob Soči.

Avstrijsko uradno poročilo od
sobote.

K.-B. Dunaj, 26. maja. Uradno se
danes razglašča:

Italijansko bojišče. Velika bitka na južnem zapadu traja naprej. Ako se je zamogla ljutost bojev od 23. na 24. maja še povišati, potem se je to včeraj zgodilo. Nikdar v ravnokar dokončanih dveh letih boja stala je junaška Sočina armada večjim naporom sovražnika nasproti, kakor v teh dneh. Bojišča so bila tudi včeraj staroznana: Prostor pri Plavi, visočina pri Vodici, Monte Santo, gričino ozemlje od Gorice. Povsod je naskočil sovražnik naše črte, mestoma dva- in trikrat. Vedno zopet razbile so se njegove naskočne kolone ob našem hrabrem protiodporu. Najmočnejši množinski sunek veljal je zopet našim postojankam na kraški visoki planoti. Kar so imeli branitelji izvršiti v teh bojih v odporu in protinapadu, v trdnem vztrajanju pod najmočnejšim topovskim ognjem in v borbi moža proti možu, to pripada zgodovini. Jasneje, kakor vse drugo, govori uspeh: Čeprav v najsrajnejšem jugu fronte boj za male oddelke še ni dokončan — usoda dneva se je odločila popolnoma v našo prid. **Sovražni naval razbil se je na celi fronti krvavo in brezuspešno.** Sovražnik svojemu cilju, predreti naše črte, ni prišel na 15. dnevu bitke niti za en korak bližje, nego na prvem dnevu!

Šef generalštaba.

Nemški uspehi na zapadu.

Nemško uradno poročilo od
sobote.

K.-B. Berlin, 26. maja. (W.-B.) Iz
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Boji pri Loosu končali so s tem, da smo nasprotnika popolnoma iz naših jarkov vrgli; pridobili smo vjete in strojne puške. Artiljerijski ogenj je bil kakor v prejšnjih dneh na obeh bregovih Scarpe živahen. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob Chemin des Dames bil je južno od Pargny z neznatno lastno izgubo napad izvršen, ki je naše postojanke mnogo izboljšal. V krasnem naskoku vrgle so naše čete nasprotnika, vjete 14 oficirjev, 530 mož, zaplenile 15 strojnih pušk in mnogo orožja. V pridobljenih črtah se je en francoski protinapad gladko zavrnil. — V zapadnem delu Champagne pričeli so po ljutemu artiljerijskemu učinku, ki se je popoldne do bobenskega ognja povišal, močni napadi proti našim visočinskim postojankam južno in južno-vzhodno vd Storoy v 4 kilometrih širokosti. V bližinskem boju so bili Francozi vrženi, s protisunkom posamezni kraji očisti. Po izjalovljenju prvega napada zapričel je sovražnik dva nadaljna napada, ki sta se istotako izjalovila. — Eno naših zračnih brodovij obmetalo je na južnem obrežju Anglije Dover in Folkestone. Tudi nad kopnem prinesli so nadaljni poleti dobre uspehe. V mnogoštevilnih zračnih bojih izgubil je sovražnik včeraj 20 letal, enega pa v odpornem ognju.

Vzhodno bojišče. Med Düno in Beresino ter od železnice Złozow-Tarnopol do prednje pokrajine Karpatin v

obmejni pokrajini Moldave bilo je ognjeno delovanje živahnejše nego drugače.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Dosedanji potek desete Sočine bitke. — Nad 13.000 Italijanov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo od
nedelje.

K.-B. Dunaj, 27. maja. Uradno se
danes razglašča:

Vzhodno bojišče. Mestoma močnejši ruski artiljerijski ogenj, na katerega smo pismerno odgovorili.

Italijansko bojišče. Najpomembnejše delo bitke ležalo je včeraj popolnoma na južnem krilu Sočine armade. Severno od Vipavske doline prišlo je, razven nekega s protisunkom hitro odbitega napada na visočine pri Vodici, le do topovskih bojov menjajoče se sile. Na kraški visoki planoti zbral je sovražnik zopet ogromne množice vojakov. Na Fajti Hribu in pri Kostanjevici bil je boj brez izjeme pred našimi prednejšimi jarki vstavljen; tu so se vsi napadi razbili. Med Jamiano in morjem bila je bitka živahnejša. Nekatere visočine so večkrat čez dan svojega lastnika menjale, a nezlomljena trdna je ostala i tukaj fronta branitelja. Glavno breme boja nosi kakor vedno čez vso hvalo zvišena infanterija. Honvedski regimenti št. 12 in 31 in honvedski bataljon III/20 zavrtnili so v 48 urah 17 sovražnih napadov, ogrski armadni regiment št. 37 pa 18 napadov na enem dnevu, na katerem je poleg tega trikrat neko visočino naskočil. Regimenti 11, 55, 91 in 98, v katerih vrstah stojijo danes sinovi vseh avstrijskih narodov, priborili so si pri Jamiani trajno slavo. Artiljerija tekmovala je z glavnim orožjem na hrabrosti in trdnem vztrajanju. Artiljerijski lajtnant nadvojvode Leopold pridružil se je z nekaj kanonirjem nekemu infanterijskemu regimentu, naskočil v najsprejnejši črti in prinesel dve italijanski strojni puški kot plen nazaj. Armadni in pomorski letalci ne prinašajo samo za izpoznanje sovražnega položaja važne poizvedovalne uspehe, marveč podpirajo tudi požrtvovalno artiljerijo in infanterijo v vsi fazah bitke. Avtomobilna četa privržana v najhujšem italijanskem ognju dan je noč vojne potrebnosti do najsprejnejših črt. Števil od 23. maja na kraški visoki planoti vjetih Italijanov presega 250 oficirjev in 700 mož. **Skupno se je od začetka desete Sočine bitke nad 13.000 neranjenih Italijanov vjetih.** Eden najbistvenejših predpogojev zmagovitega odpora je bogato obdarjenje branitelja s topovi, strojnimi puškami, strelivom in tehničnim orodjem. Ako se sovražniku ob Soči 16. bojnih dnevih ni posrečilo, doseči katerikoli važni dobiček, potem pripada bogati četa lež na tem uspehu tisočerm možem i ženam, ki v delavnicah orožja zaledju, polni domovinskega duha, z veseljem težko, za vojno armado pa meddajno delo izvršujejo. Stalna hvala domovini jim je gotova.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 27. maja. (W.-B.) Iz
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ob Wytschaete in na obeh bregovih Scarpe je ognjeno delovanje zopet večji obseg zavzelo. Večkrat je angleške poizvedovalne sunke zavrnilo, južno zapadno od Acheville in severno od Monchy pa pripravljene postojanke sovražnih naskočnih čet pod učinkujoči ogenj vrženi. — Armada nemškega prestolonaslednika. Zaman so poskusili zvečer Francozi v 4-urnem napadu nam zopet iztrgati v kamninih južno od Pargay pridobljene postojanke. Tudi en po nastopu teme zapričel

peti napad se je z velikimi izgubami izjalovil. Neki po noči po močnem ognjenem napadu pri Vauxaillonu zapričeti sunek ostal je za sovražnika brez vsacega uspeha. V Champagni bil je zapadno od Suippe artiljerijski boj živahen. — Dne 26. maja se je 15 sovražnih letal sestrelilo. Na vzhodnem bojišču in ob makedonski fronti pri menjajočem ognjenem delovanju v posameznih oddelkih nobena večja bojovna delovanja.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Junaški štajerski prostovoljni strelci.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 28. maja. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Povišano artiljerijsko delovanje sovražnika traja naprej. Italijansko bojišče. Boji ob Soči so včeraj bistveno ponehali. Severno Vipavske doline ostal je boj na obeh straneh na topovski ogenj omejen. Na kraški visoki planoti razpustil se je po zadnjih starih vročih bojnih dnevih italijanski napad v krajevno in časovno medsebojno neodvisne posamezne sunke. Dva taka sunka znatne sile bila sta včeraj pri Jamiani odbita. Danes zjutraj ponovil je sovražnik v istem prostoru trikrat poskus, preskočiti naše črte. Hrabri štajerski in primorski prostovoljni strelci vrgli so ga pa nazaj; mariborski bataljon vjel je 6 oficirjev in 300 mož ter zaplenil 2 strojni puški. Ob isti uri pri Kostanjevici vporabljene italijanske kolone so se razbile v ognju naših baterij. Vsa opazovanja in poročila soglašajo v tem, da so krvave izgube Italijanov tokrat mnogo večje nego žrtve prejšnjih Sočinih bitk. Predno polje naših postojank je posejano z italijanskimi mrličji.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 28. maja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Med Ypernom in Armentières, pri Hulluchu in na obeh straneh Scarpe razvili so se ljuti artiljerijski boji. Ob polnoči bilo je več angleških kompanij zapadno Witschaete s protisunkom nazaj vrženih. Med Chérisy in Bullecourtom odigrali so se na obeh bregovih potoka Sausé do noči ljuti boji. Opetovani napadi Angležev so se tam na vztrajnostji naših čet krvavo izjalovili. — Armada nemškega prestolonaslednika. V Champagni vzeli so nemški regimenti v svežem naskoku več francoskih jarkinih črt na Pochlbergu in Keilbergu. Skrbno pripravljene in združene artiljerijski učineke napravil je infanteriji pot do uspeha,

Grof Serenyi.

V zadnji številki smo poročali, da je ogrski ministerski predsednik grof Tisza odstopil. Za njegovega naslednika se imenuje grof Serenyi, katerega sliko prinašamo.

ki se ga je proti silnemu protinapadu držalo. Sovražnik je imel težke izgube. Vjeli smo nad 250 Francozov, zaplenili pa nekaj strojnih pušk. Južno-vzhodno od Nauroya izčistile so naskočne čete neko iz bojev od 25. maja v naši postojanki ostalo francosko gnezdo. — Naši letalci sestrelili so 12 sovražnih letal in 2 balona.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Zopetni laški naval.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 29. maja. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Sovražno artiljerijsko delovanje se je na mnogih krajih fronte povišalo. V posameznih oddelkih se je ruske poizvedovalne oddelke zavrnilo.

Italijansko bojišče. Po mirnejši binkoštni nedelji vzplamtela je včeraj tretjič Sočina bitka. Novo veliko napadalno valovje obrača se najprve zopet proti visocinam Vodice in Monte Santo. Italijanski naval zapričel je popoldne proti severnem krilu. Raztegnil se je popoldne, zapričel od mogočnega artiljerijskega ognja, na celi preje imenovani oddelki. Mnogokrat je prišlo do ljutih bližinskih bojev, ki so tudi čez noč naprej divjali. Posebno ljuto se je borilo v okrožju visočine št. 652. Naša fronta je izdržala železno v vsej svoji razširjenosti vsakemu naporu sovražnika. Infanterijski regimenti št. 9, 24 in 77 so se posebno odlikovali. Severno-vzhodno od Gorice vzeli smo Italijanom pri zavrnjenju nekega od njih nameravanega napada 200 vjetih. Južno od Jamiana sunil je sovražnik včeraj popoldne zopet štirikrat proti našim postojankam, pri čemur je poleg velikih krvavih izgub na vjetih 15 oficirjev in 800 mož izgubil. Skupno število od začetka desete Sočine bitke vjetih Italijanov znaša 14.500 mož.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 29. maja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri Wytshaete bil je včeraj ognjeni boj povišan; tudi ob kanalu La Bassée in v posameznih oddelkih na obeh straneh Scarpe borile so se artiljerije živahno. Poizvedovalni sunki Angležev so se na večih krajih izjalovili. — Armada nemškega prestolonaslednika. Čez dan povsod le nezatno bojovno delovanje. Ponoči poskusili so Francozi napade pri Hurtebise in pri mlinu Vauclerc, ki pa so se hvala paznosti naše posadke izjalovili. Neki na vzhodni strani Pochlberga v Champagni zapričeti francoski napad proti našim novim jarkom bil je zavrnjen.

Vzhodno bojišče. V večih oddelkih fronte se je v zadnjih dnevih bojovno delovanje povečalo. Računa se na rusko-rumunske napade.

Makedonska fronta. Ob Cerni se je oživelo ognjeno delovanje. Na zapadnem bregu Vardarja zavrnile so bolgarske prednje straže več angleških kompanij.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Vojna na morju.

Pet zračnih ladij nad vzhodno Anglijo.

W.-B. Berlin, 25. maja. Eno naših (nemških) mornariških brodovij zračnih ladij pod vodstvom korvetnega kapitana Straßer je v noči od 23. na 24. maja utrjene prostore južne Anglije, London, Shernes, Harwich in Norwich z uspehom napadlo. Vse zračne ladje so se vkljub izpopolnenim sovražnim odpornim odredbam brez izgube ali poškodovanja vrnile.

Šef admiralnega štaba mornarice.

70.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 26. maja. Vsled delovanja naših podmorskih čolnov se je na severnem pomorskem bojišču nadaljnih 70.000 brutto-register-ton uničilo. Dne 25. maja je eden naših podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu 6.300 ton velik angleško pomožno križarko „Hilary“ potopil. Ruska pomorska letalna postaja Lebar bila je dne 21. maja zjutraj izdatno z bombami obmetana. Močno strelajoče odporne baterije bile so vsled metanja bomb k molku prisiljene

Šef admiralnega štaba mornarice.

19.200 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 26. maja. Novi uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu, v angleškem Kanalu in severnem morju: 19.200 ton. Med potopljenimi ladjami nahajali so se m. d. en parnik s premogom iz Anglije, ena jadernica z železom in ena s putrom v Francosko.

Šef admiralnega štaba mornarice.

VI. vojno posojilo.

Izkazi o podpisovanju na šesto vojno posojilo so jako razveseljivi in obetajo najlepši uspeh te finančne akcije. Pri prejšnjih vojnih posojilih je bilo podpisovanje v začetku razmeroma skromno in je polagoma naraščalo čimbolj se je bližal končni termin. To pot pa se že v začetku podpisovanja pokazala velika patrijotična vnema in sicer se udeležujejo podpisovanja v enaki meri vsi krogi.

Nova italijanska ofenziva je znatno vplivala na prebivalstvo, da hiti podpisovati vojno posojilo. Avstrijsko vojaštvo doprinaša na primorski fronti junaštvo, ki se včasih zdi opazovalcu prav nadnaravno in lahko je umeti, da želi vsakdo podpreti to veliko bojevanje vsaj z izdatnim podpisom na vojno posojilo. Bojevniki na fronti naj spoznajo iz podpisov na vojno posojilo, da so pri njih srca vsega prebivalstva in da to prebivalstvo svojih bratov pod zastavami ne pozabi in ne zapusti.

Zaeno pa so podpisi na vojno posojilo tudi priča, da med avstrijskim prebivalstvom ni nikakega pesimizma ne glede izida vojne, ne glede gospodarskih posledic bojevanja. Ravno pri vojnih posojilih se pokaže pravo mišljenje prebivalstva, glede gospodarskih razmer in vojnega položaja. Pri vseh prejšnjih vojnih posojilih se je izkazalo, kako popolno in brezpogojno je zaupanje na srečen izid vojne in da nove razmere — in kaže se to tudi že pri novem vojnem posojilu. Vsi imajo dolžnost pomagati, da izrazi uspeh šestega vojnega posojila naše popolno zaupanje v prihodnost. Vsak lahko pomaga k zmagi s tem, da podpiše šesto vojno posojilo.

Dokumenti sramote.

Zapeljevanje sovražnih vojnih vjetnikov k požigi in uničevanju.

Skoraj neverjetni poskus, oškodovati osrednje sile s pomočjo vojnih vjetnikov, se je pred kratkim odkril. (Deloma in na kratko smo o tej stvari že poročali. Op. ur.): Vojne vjetnike se v obliki vojaškega povelja opozarja, da potom vtihotapljenih sredstev in na temelju lastnih instrukcij izvršujejo sabotažo, uničujejo setve, izvršujejo požige in na ta način prizadevajo osrednjim silam težko gospodarsko škodo. Sovražniki rabijo v ta namen neko tajno pisavo, ki jo na listkih, skrito v živilih, vtihotapljuje v taborišča vojnih vjetnikov. V nekem zavoju, ki je nosil naslov enega vojnega vjetnika, se je, vpečene v pogačo, pet takih listkov našlo. Listki so pripravljene z strojno pisavo in dokazujejo, da se jih v mnogoštevilnih izvodih razširja, da obstoja torej cela organizacija v sabotažne namene med vojnimi vjetniki.

Obenem s tem odkritjem prihajala so poročila iz domačih krajev in inozemstva,

glasom katerih so že pri zadnjeletnem obdelovanju polja vojni vjetniki setev ali mlade rastline nalašč poškodovali.

Vojnim vjetnikom vposlani listki imajo sledečo vsebino: „Navodila za oškodovanjanja in uničenje. Delajte propagando pri delavcih na kmetih in podučujte jih, da izrežejo oči in poganke setvenega krompirja z nožmi in lesom. Dobite v šokoladi, pogači ali biskvitu tudi male aparate zato. Namažite v delavnicah stroje s priloženo zobno pasto! Odgovorite takoj, ako rabite material za požige ali pastilje za okuženje živine. Potem se vam jih določijo. Citajte instrukcijo v skatliji pastil! Dobite tudi mali aparat za požiganje, ki šele 3 do 4 ure pozneje, ko je prinešen na lice mesta, ogenj povzroči. Položite ta aparat v velika posestva, v železniške vozove, za odhod pripravljene vlake. Na posestvih dajte živini naprave pastilje, potem šele zanetite ogenj. Spravilo se bode potem živino drugam, tako da bode drugi hlev okužila. Vaše delo se bode po uspehu poplačalo. Priti morate konečno tako daleč, da bodejo vsa posestva v plamenih stala in vsa živina uničena. Ničesar ne pustite neposkušeno. To bode sovražnika kakor bič zadelo. Tako delujte krasno za zmago in rusko domovino.“

Potem obsegajo ti listki navodila za uničevanje setvenega krompirja, krompirjeve žetve, skladišč krompirja itd.

Tako hudobno nečloveško agitacijo razvijajo torej naši sovražniki med ruskimi vjetniki, katerim se pri nas gotovo stokrat bolje godi, nego našim vjetnikom na Ruskem. Oblast je storila potrebne odredbe, da se ta agitacija v kali zaduši in da se požige ter uničevanja naših setev prepreči. Vsekakor pa je treba, da je tudi ljudstvo pametno in da čuva, kajti v kljub človekoljubnosti moramo vendar pomisliti, da je ruski kakor drugi vojni vjetnik vedno naš sovražnik. Bodimo previdni, da se nam doma ne vgnezdijo sovrag!

Zanimivo zborovanje.

Dne 20. maja vršilo se je v Gambrius-halle v Mariboru od mariborskega c. k. okrajnega glavarstva sklicano kmetijsko zborovanje, na katero so bila povabljeni občinska predstojništva, filijalke kmetijske družbe ter pomembnejši živinorejci v okraju. Od poklicanih večšakov, gg. namestništnega tajnika dra. Buchner iz Gradca in deželnega živinorejskega nadzornika Fr. Schneider, se je hotelo kmetijsko prebivalstvo podučiti glede živinskih rekviriranj na Štajerskem; hotelo se je obenem omogočiti prosti razgovor o vseh teh za kmetstvo prebivalstvo tako važnih vprašanjih.

Ali takoj v začetku zborovanja se je že opazilo, da so prišle tudi nekatere osebe na zborovanje, katerim se ni šlo za korist kmetijskega ljudstva, marveč ki so hotele to gospodarsko zborovanje zloračljati v svoje slovensko-

narodnjaške politične namene. Te osebe so celo brezsrčno zahtevo stavile, da naj se prebivalstvu, torej večinoma nedolžni deci v Mariboru, Celju, Ptuj in Gradcu najpotrebnejše mleko odvzame. Take hujskarije pač noben pošten kmet katerekoli narodnosti ne more odobravati. Ali omenjene politične osebe so se s svojo hujskarijo opekle in doživele le grozovito blamažo, čeprav jo hočejo zdaj s popačenimi in zlaganimi poročili v „Straži“ in „Gospodarju“ popraviti.

Zastopnik glavarstva g. komisar dr. Kramer otvoril je izredno dobro obiskano zborovanje in podal dr. Buchnerju v besedo, ki je stvarno govoril o najvažnejših vprašanjih živinske dobave. Zlasti je omenil tudi pritožbe glede visokosti kvote, glede načina živinske dobave in glede plačila oddane živine potom poštne hranilnice. Opozarjal je zlasti nato, da se je vezalo pri oddaji živine na poljedeljsko ministrstvo in da se ravna enakomerno z vsemi okraji na podlagi živinskega štetja. Industrijska mesta se je manj vpoštevalo, da se ohrani delavskemu ljudstvu najpotrebnejše mleko.

Potem je govoril g. Schneider. Pobil je zlasti neresnične govorice, kakor da bi pri dobavi živine Zgornja Štajerska manj trpela nego Spodnja Štajerska. Pojasnil je ves razvitek živinske dobave na Štajerskem, razmerje med vojaškim in civilnim postopanjem. Govornik je omenil in pojasnil natanko vse tozadevne pritožbe, ki so deloma opravljene, deloma pretirane. Tako je obžaloval globoko sedanjo grozovito pobijanje mlade živine; ali na Štajerskem ne moremo proti temu ničesar storiti, ker je poljedeljsko ministrstvo to pobijanje mlade živine z ozirom na dobavo cenega mesa odredilo.

Govora prinesla sta gotovo vsem zborovalcem mnogo podučljivega. Takoj potem pričela je pa politična gonja. Nastopil je „Gospodarjev“ urednik Žebot, ki je nalašč slovenski govoril, bržkone zato, da bi ga gospodje iz Gradca ne razumeli in mu ne mogli odgovoriti. Namesto o živinoreji govoril je o tem, da so Slovani ravno tako dobri patrijoti kakor Nemci (ljudstvo že, prijatelj Žebot, ali Kramarji, Grafenauerji, Hribarji pa ne! Op. ur.); potem je pričel grdi hujskarijo zoper mesta Maribor, Ptuj, Celje in Gradec. Zahteval je, da se tem mestam odvzame živino, ki je za preskrbo z mlekom prepotrebna. Nadalje je rekel Žebot, da se naj odvzame živino tudi milijonarjem Scherbaumu, grofu Herbersteinu (ki je sicer pobožen katoličan in Čeh! Op. ur.), grofu Schönbornu itd. Nekdo iz zborovanja je zaklical: „Kaj pa knezoškofu Napotniku?“ In „Gospodarjev“ urednik Žebot je odgovoril: „Tu di Napotniku in, ako potrebno, tudi mariborskemu mestnemu fajmostru!“ Napadal je potem firmo Scherbaum zaradi mrve, za kar mu je nekdo dejal, da govori „einen Stiefel“. Zahteval je tudi, da naj se živino jemlje potom občinskih predstojnikov, ne pa potom organov živinske vnovčevalnice.

Trdno pa je ponavljal, da se naj omenjenim mestam na vsak način živino odvzame. Že in tega je razvidno, da se mu je šlo edino le za gonjo dežele proti mestu, za stano navado klerikalne stranke. Med njegovim govorom so se odigrali seveda jako burni prizori in skandali.

Na podlagi prevoda Žebotovega govora zvrnil je g. dr. Buchner vsa ta očitanja kot popolnoma neopravičena. Opozarjal je nato, da se prebivalstvu in zlasti otrokom ne more mleka odvzeti. Posebno natanko so govorili potem gg. veterinarski nadzornik Fischer, nadzornik Schneider in dr. Orosel, ki se je zlasti z mariborskimi razmerami pečal. Vsi govorniki so Žebotovo naročeno hujskarijo temeljito pobili. Živina v mestih je določena za dobavo prepotrebne mleka; pri temu je n. pr. v Mariboru Scherbaumova dobava mleka važni činitelj. Ako ima veleposestnik več živine nego mali kmet, potem je to posledica večjega posestva. Glede grdih napadov na g. v. Robmanit bil je klerikalni govornik poudčen, da ni mogoče sive živine zamenjati; Götzove vole pa se je dalo na razpolago za prepotrebno poljsko delo v mariborski okolici. Tudi vsa ostala neopravičena očitanja Žebota se je temeljito zavrnilo. Govorili so še g. filijalni načelnik dr. Tausch, gospa Pachert, Theinburg in g. Girstmayer, ki je med drugim tri brezmesne dneve zahteval, da se ne pobije vso mlado živino, kar bi bilo usodepolno za bodočnost naše živinoreje. Konečno se je predlagalo, da naj se gg. dr. Orosel in Franca Girstmayer kot poslanca k merodajnim mestom odpošlje, da tam izročita izražene pritožbe. Žebot se je zopet nekaj repenčil, pa zborovanje ga je bilo že do grla sito. Da pa ne bi zamogel zopet kdo lagati, da se je slovenske kmete preziralo, predlagal je dr. Orosel sam, da naj se izvolita v dotično deputacijo tudi slovensko-klerikalna poslanca Roškar in Pišek. Predlog je bil ednoglasno sprejet. S tem je bilo tudi od g. dr. Kramarja vzorno peljano zborovanje končano.

Upamo, da bode to zborovanje kmetijskemu ljudstvu in gospodarskim težnjam naše dežele pomagalo. Upamo pa tudi, da bodo slovenski kruhodajci Žebota in ednakih ljudi vplivali, da se ne vlačijo več podle politike v gospodarsko delo!

S seboj vzeti

Je mogoče Fellerjev bol lajšajoči, osvežujoči mentolov črtnik zoper migreno z znakmo „Elsa“, ki stane samo 1 krono in se hram v leseni puščici. Poljski delavci, hribolazci itd. ga uporabljajo za ohladitev pri prehodu vročini, za preprečenje solčnega pika, dame ga uporabljajo zoper migreno, glavobol. V sled prijetnega duha učinkuje oživljajoče in brami žuželkam. Pri pikih žuželk odstranja trganje v koži, zabranja odrčenje in zatečenje kože. Rabi se ga lahko dolgo časa in stane samo 1 krono. — Ti mnogo tisočkrat preizkušeni izdelki se naročajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 241 (Hrvatsko). Da se prihranijo poštinski troški, se lahko naroče zajedno še drugi tu priporočani ali splošno znani izdelki, n. pr. močno francosko žganje, cimetove kapljice, Hofmanove kapljice; tucat stane samo 4 krome 30 v. Za zavoj in postnino 2 K 30 v več.

Razno.

Sleparija. V gostilno „Jägerwirt“ v Hocha prišla sta dva kolesarja, se najedla in napila in hotela potem odpeljati, brez da bi ceho plačala. Krčmarico, ki ju je hotela nazaj držati, privlekla sta v kuhinjo, zaklenila vrata in jo tepla. Slučajno je prišel njen mož, revirni gozdar Jožef Perschunig domu, kateremu sta pa istotako grozila. Šele ko so druge osebe došle, je eden kolesarjev zbežal; drugo sta oddal orožnikom. Zaprti je frizer Jakob Logar iz Maribora. Pobegnili pa, ki je imel korporalsko uniformo, se piše baje

Welternte:

102 600 000 T Weizen	1915	87 600 000 Tonnen Mais
76 000 000 T Weizen	1916	738 000 000 Tonnen Mais
55 900 000 T Hafer		48 000 000 Tonnen Hafer
27 000 000 T Roggen		23 000 000 T Gerste

Svetovna žetev

Prinašamo sliko o svetovni žetvi leta 1915 in 1916. Slika nam dokazuje, da je bila žetev lanskega leta mnogo slabša. Glavni pridelek pšenice kaže najbolj neugodne številke. Poleg tega koruza, ki bi pomanjkanje pšenice drugače krila, ki je pa upanje naših sovražnikov izjalovila. Lakota mora biti pri naših sovražnikih mnogo večja nego pri nas. V sliki namreč žetveni uspehi osrednjih držav, od nas zasedenih pokrajin in azijske Rusije niso vpoštejati.

Krapina-Toplice zdravi giht
(Hrvatsko) revma
Pojasnila in išias
prospekt gratis.

Odškodnina za veleizdajstvo. Finančna prokuratura v Pragi je kot zastopnica države vložila proti bivšima poslancema dr. Kramaru in dr. Rašinu tožbo za plačilo 7 milijonov kron ter je predlagala, naj se za razpravljanje o tej tožbi delegira dunajsko deželno sodišče. Po § 58 kaz. postave je namreč vsak storilec zločina veleizdajce z vsem svojim premoženjem odgovoren za storjeno škodo državi ali zasebnim osebam. Z naredbo z dne 9. junija 1915 je bila ta odškodninska obveznost razširjena tudi na vojaške osebe, ki dezertirajo, na take osebe, ki se v vojnih časih borijo proti monarhiji ali pa sovražniku z vohunjenjem ali na drug način s svetom ali dejanjem pomagajo. Radovedni smo na izid te tožbe!

Kanadska vojska. Kanada je poslala doslej angleški armadi 540.000 vojakov. Ti so pa samo deloma iz Kanade same, deloma pa so tudi ljudje iz Združenih držav. 300.000 teh mešanih čet je na zapadni fronti, na Francoskem in zlasti v Belgiji. Zdjaj pošlje Kanada še 50.000 vojakov v Evropo.

Za pomiloščenje dr. Adlerja. „Sovjet ruskih delavcev in vojakov“ je sklenil poslati vsem socialno-demokratskim strankam poziv, da naj delujejo za pomiloščenje Stürgkhovega morilca dr. Friedricha Adler, češ, da je ta možakar „bojevnik za svobodo vseh narodov in za idejo svetovnega miru.“ V dunajskih socialno-demokratskih krogih se govori sicer že s polno gotovostjo, da bode Adler pomiloščen.

Zveza ruske demokratske duhovščine. Še pred revolucijo je bila nekoč v ruski dumi velika in burna razprava. Duhovniki so se oglasili za demokratično načelo v cerkvi in so zahtevali, da morajo duhovniki dobiti besedo tudi pri odločevanju v stvareh cerkve ter svetega sinoda. Zdjaj so demokratični duhovniki ustanovili posebno zvezo, ki ima naslednje cilje: Vsi duhovniki imajo edne pravice pri odločevanju o cerkvenih stvareh; vse prebivalstvo ima edne pravice pri organizaciji in napravi dežele; med delom in kapitalom je vstvariti pravično razmerje v zmislu božjih zakonov in priznati je vsemu prebivalstvu pravico, da dobi zemljo.

Zaplamba zvonov. Dunaj, 23. maja (K.-B.) „Wiener Zeitung“ objavlja odredbo ministrstva deželne brambe, izdane sporazumno z udeleženi ministri in z vojnim ministrom z dne 25. maja 1917, ki zasega v vojne namene vse zvonove iz bakra, primesi bron, med i. t. d.), ki merijo nazunaj 25 cm ali več. Zasegli jih bodo po predpisih navedene odredbe. V kolikor gre za zvonove, ki so lastnina cerkva (kapel), so lastniki dolžni, da

ki sklepajo take dobavne pogodbe, da družba semena in v omejeni meri tudi umetni gnoj na razpolago. Za tri vrste teh pogodb obstajajo pogodbeni vzorci, iz katerih je posneti vse potrebno. Te tiskovine kakor tudi tiskani ceniki navodila za kmetovalce, prijave in odkazovalne pole za semena se lahko dobijo od imenovane družbe.

Delo pljuč lahko zelo podpiramo, če prsa in hrbet masiramo vsak dan s Fellerjevimi fluidom iz rastlinskih zelišč zn. „Elsa-fluid“. To poživljuje delovanje kože in dihanje skozi kožo, poživljuje kroženje krvi in ojači tako tudi pljuča. Čim živahneje kroži naša kri, čim bolj prodira v najodlagnejše stanice, tem lažje lahko uniči morebitne bolezenske kali in ohrani telo zdravo. „Elsa-fluid“ se uporablja že nad 20 let v mnogo tisoč rodbinah, več kot 100.000 za hvalnih pisem potrja njega dober učinek. Predvojnje cene: 12 steklenic tega izbornega domačega zdravila stane 6 K poštine prosto na vse strani, pristen edino pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatska). Istotam se naroča tudi Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarske kroglice zn. Elsa-kroglice izborno sredstvo za želodec. 6 škatlic stane poštine prosto 4 K 40 v. Te kroglice so si že pred več leti pridobile mnogo tisoč prijateljev, ki ne rabijo nikdar kakih drugih odvajil. Medtem ko mnoga druga odvajila slabe želodec in dražijo čreves, ojačijo Fellerjeve „Elsa-kroglice“ želodec in nimajo nikakih drugih škodljivih posledic. Vsekakor tedaj zaslužijo prednost. Dober je Fellerjev črtič zoper migreno, 1 krono. (—vi—)

Prepoved izvoza živil iz Koroške. Glasom dopisa pristojnega c. in kr. kvartirmojsterskega oddelka je prepovedan iz Koroške izvoz svežega in okajenega mesa, divjačine, špeha, sveže zelenjave, jajc, gozdnih jagod, mleka, sira in putra. Ta prepoved se razteguje na pošiljatve vseh vrst z železnico, pošto, vozovi. Izjemna dovoljenja iz Koroške podaja edino intendantca dotičnega armadnega poveljstva.

Srednješolci — bosci. Te dni so prišli v Celovcu srednješolci gimnazije in realne gimnazije prvič bosci v šolo. Z ozirom na težave preskrbe z obuvali in na veliko draginjo je učiteljsko na predlog profesorja dr. Angerer sklenilo, da se solarjem kot patriotično dolžnost v vojni priprava, da hodijo bosci ob lepih dnevih.

Rešitev življenja. Šolar Viktor Weimann padel je v Wolfsbergu na Koroškem v fabriški kanal. G. Maks Meier ga je v lastni življenjski nevarnosti iz vode rešil.

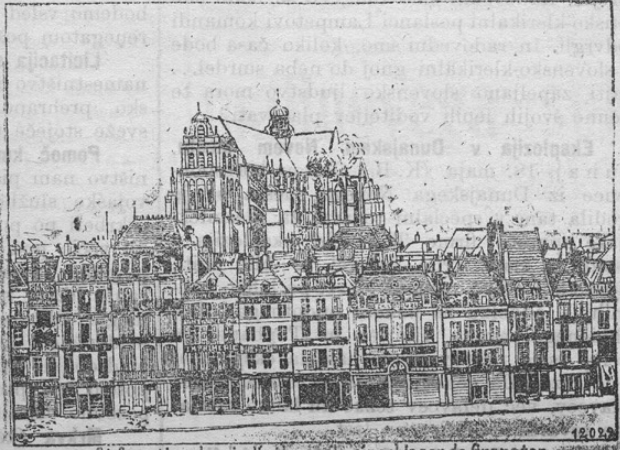
Nesreča za nesrečo. Posestnica Kapeller, po domače Lagler, v Nikolsdorfu pri Paternionu pustila si je od svoje dekle kosilo skuhati. Ko so ženske pojedle, čutile so obe hude bolečine. S strahom izvedla je gospa, da je dekla skuhala kosilo z moko, ki je bila pomešana s strupom in za podgane določena. Poklicalo se je hitro zdravnika dra. Schamberger. Ko je ta k bolnikom hitel, skočil je domači pes proti njemu in ga je v roko ugriznil. Oboleni ženski ste bili rešeni, zdravnik je bil hudo poškodovan, psa pa so še isti dan pokončali.

Samorm. V duševni zmedenosti se je v Arnoldsteinu orožnik Lovrenc Kowatsch s svojo puško ustrelil. Nesrečnež bil je 49 let star in je služil od začetka vojne z Italijo v Unterdrauburgu, Trbižu, St. Veitu in nazadnje v Treibachu. Bil je splošno spoštovan.

Iz vojne.

V nemških uradnih vojnih poročilih se čita opetovano ime mesta St. Quentin, okoli katerega so se bili krvavi in ljuti boji. Naša slika kaže cerkev tega mesta, na katero padajo ravno francoske granate.

S podpisovanjem VI. vojne nega posojila ne storiš usluge samo državi, ampak koristiš tudi samemu sebi, ker si na najplodovitejši in najvarnejši način tvoj denar položil, kateri bode le v tvojem interesu služil splošnosti.

St. Quentin: In die Kathedrale einschlagende Granaten.

enim Že iz le za staro i go pri za-anja Opolasti o nana-d er bor- Že-bili. pre-Ma- ni činego po- o š- čen, zove epo- ludi se je alni a er si je oval, bilo Ko- dr. od- , da e je a je ogel nete do- slo- Pi- tem orno

defet Kranjc in je ključavničar južne železnice v Mariboru. Osumljen je tudi, da je pred kratkim nekemu krčmarju ukradel sod in ga potem obkradenemu samemu nazaj prodal, predno je ta tatvino opazil.

Vojno odlikovanje 84-letnega moža. 84-letnemu, od 10. aprila t. l. bolanemu Florijanu Kresnik, članu c. k. vojnega društva „Nadvojvoda Friedrich“ v Mariboru, bil je za izborno vojno službovanje srebrni zaslužni križec z vojno dekoracijo na traku hrabrostne medalje podeljen in od kompanijskega komandanta g. Antona Seme izroččen. Kresnik je stal v kljub svoji visoki starosti med vso svetovno vojno vzorno v stražni službi, dokler ni vsled starosti obolel. Čast vrlemu starčku!

Iz Save potegnili so mrliča posestnika Johana Drugovič iz Krške vasi.

Ustreljeni vlomilec. V Sv. Petru ob Krki je gori in okolici se je izvršila v spomladni čela vrsta tatvin in vlomov. Večinoma so pokradli tatovi obleke in živila, nekateri pa tudi zlatnino in denar. Dne 18. t. m. presrečilo se je orožnikom, presenetiti v gozdu tatove, ki so hoteli ravno nekega ukradenega hrana speči. Ko so tatovi orožnike opazili, poskrili so se v gozdovju in skalah. Le eden se je pogabil za svojo puško. Ustrelil je na orožnike, ki so seveda takoj odgovorili in ga tudi zadeli. Tat je bil v par hipih mrtev. Ustreljeni je 22-letni mizar Stefan Brodnik z Orehove vasi pri Bizeljskem. Zasedlovanje njegovih tatinskih tovarišev se nadaljuje.

Iz Maribora nam piše c. k. okrajni žetonski komisar za mariborski politični okraj: „C. k. namestinja je odredila popisovanje vseh kulturnih plošč. Ta popisovanje se že sedaj izvršuje in ima namen, da vsvari poplago za preračunjenje žetve in oddajo zemeljskih pridelkov. V preteklem letu izvršeno popisovanje se ni zamoglo kot tako podlago uporabiti in tudi ni odgovarjalo svojemu namenu. Da pa zamore država pri dobavi zemeljskih pridelkov pravično postopati in nepotrebne krutosti pri predpisovanju oddaje preprečiti, je posebne važnosti popisovanje zemljišč po novem sistemu. Prebivalstvo naj gre torej za posamezne občine določenim organom resnično na roko, da z eventualnim odporom državo ne prisili k večkratni rekviziciji zemeljskih pridelkov. Novi sistem popisovanja je zato vstvarjen, da prodaja natančne številke glede nasada posameznih kulturnih vrst; s tem pride država v položaj, napraviti pravilne in pravične proračune glede eventualnih oddaj zemeljskih pridelkov. Samoumevno se bode v tem računu eventualne elementarne dogodke vpoštevalo in cenev žetve se bode zgodila šele po tem popisovanju zemljišč ter kratko pred zetjevo. Kmetijsko ljudstvo naj torej to naročeno popisovanje zemljišč ne smatra kot škikano, marveč nasprotno kot odredbo, ki bode le prebivalstvu samemu koristilo ter pravično postopanje zasigurilo.

Podučilo o nasadu zelenjave in krompirja ob vojnem času. Od c. kr. štajerskega namestništva izdano podučilo o nasadu zelenjave in krompirja ob vojnem času je ravnokar izšlo v tretji izdaji in se dobi brezplačno pri vsakem okrajnem glavarstvu, pri mestnih svetih Gradec in Maribor ter pri mestnih svetih Celje in Ptuj. Razpošilja ga tudi nezarračunano poizvedovalno in obveščevalno mesto za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu v Gradcu, Burggasse 1, 1. nadstropje.

Prispevki za oddajo zelenjave in semen zelenjave. Od c. kr. urada za prehrano ljudstva avtorizirane preskrbovalnice za zelenjavo in sadje, občekoristna družba z o. p. s sedežem na Dunaju, 1. okraj, Kohlmarkt št. 1 (mesto za zelenjavo in sadje) namerava sklepati s pridelovalci zelenjave pogodbe, in sicer: 1. Pogodbe o nasadu zelenjave, s katerimi se naj odda ves donesek žetve na dogovorjenih delanih površinah družbi. 2. Pogodbe za pridelovanje semena, na podlagi katerih se naj goji zelenjava za seme. Semensko blago najpravi na zahtevo družba. 3. Oddajanje pogodb o oddaji gotovih množin zelenjave. Pri tem lahko tretjino pridelka dobi nazaj pridelovalec za svoje namene. Kmetovalcem,

joči nko rani itd. vro- ga sled rani nje ože. mo seni ler, se oče šno tje, cat ost- 502

I o- in bi na- ulla ož, nu, so al; zer ki aje

zvonove naznanijo vsaj do 6. junija pristojnim krajinim vojaškim oblastem in se prično pogajati o prosti prodaji. Po tem roku so vojaške oblasti opravilene, da bodo zasegle zvonove.

Deputacija štajerskih kmetovalcev pri ministrih. Prve dni tekočega meseca so sprejeli deputacijo štajerskih kmetovalcev pod vodstvom njihove ekscelence gospoda predsednika c. kr. štajerske kmetijske družbe, deželnega glavarja Edmunda grofa Attems, Njih ekscelence gospodje c. in kr. vojni minister general infanterije pl. Stöger-Steiner, ministerski predsednik in vodja ministrstva za poljedelstvo prof. Clam-Martinic, minister za deželno brambo generalni oberst baron pl. Georgi, vodja urada za ljudsko prehrano minister generalni major Höfer in gospod sekcijski šef v poljedelskem ministrstvu dr. vitez pl. Ertl. Deputacija je imela priliko, da je natančno razložila svoja mnenja glede na preskrbovanje z mesom in prisilno nabavo živine. Te deputacije so se udeležili gospodje: državni poslanec Mihael Brandl, deželni odbornik Franc Hagenhofer, okrajni načelnik in II. podpredsednik c. kr. kmetijske družbe Roman Neuper, državni poslanec Ferdinand pl. Pantz, državni poslanec Michael Schoiswohl, deželni poslanec Franc Stocker, župan in naslednik podružnice Deutschlandsberg Ignaz Strutz in deželni poslanec Jožef Wolfbauer. Odposlanci so razodeli svoje misli o gospodarskem položaju in posebnih razmerah tistih krajev, ki jih zastopajo. Pri tem se je med drugim opozorilo na potrebo semenskega krompirja in plačilo za uporabo vojnih vjetnikov in vojaških delavskih oddelkov. Državni poslanec Schoiswohl je zlasti naglašal potrebo, da se v večji meri rabi velika divjačina za preskrbo z mesom. Deputacija je bila povsod prijazno sprejeta in zagotovilo se ji je, da se bodo gospodarska vprašanja, ki so omenjena v podani vlogi in o katerih se je govorilo, natančno preskušala in razmotrivala.

Prepir v slovenski klerikalni stranki, katerega voditelj sta na eni strani nesebični kranjski deželni glavar dr. Šušteršič, na drugi strani moralni duhovnik dr. K r e k, je razbil najprve slovensko-klerikalne gospodarske organizacije na Kranjskem. Ta usoda grozi sicer tudi slovensko-klerikalnim gospodarskim društvam na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. Zdjaj pa se je razširil ta bratomorni boj ljubih naših klerikalcev tudi na politično polje. Na seji izvrševalnega odbora „Slov. Ljudske Stranke“, ki se je vršila dne 22. maja v Ljubljani, poskusil je namreč znani deželni odbornik dr. L a m p e svojemu protežju in prijatelju Šušteršiču kranjski mandat v delegaciji rešiti. V ta namen je predlagal, da naj se pri prihodnji volitvi v delegacijo od slovensko-klerikalnih poslancev Kranjske Šušteršič kot član, K r e k pa kot namestnik izvoli. Navzoči državni poslanci pa so protestirali odločno proti takemu sklepu. Po jako živahnem razgovoru sledilo je glasovanje, pri čemur je od 47 navzočih le 25 za ta predlog glasovalo. Radovedni smo, ali bode ta Šušteršič, ki je bil v javnosti že tako jasno razsvetljen, vkljub temu delegacijski mandat sprejel. Radovedni smo tudi, če se bodo slovensko-klerikalni poslanci Lampetovi komandi podvrgli. In radovedni smo, koliko časa bode ta slovensko-klerikalni gnoj do neba smrdel... Kajti zapeljano slovensko ljudstvo mora te račune svojih lepih voditeljev plačevati!

Eksplodija v Dunajskem Novem mestu. D u n a j, 18. maja. (K.-B.) Glasom korespondence iz Dunajskega Novega mesta se je zgodila tam v specialni tovarni za desinfekcijske aparate firme Thurstfeld eksplozija v posodi za kisik. Trije delavci so bili ubiti, trije so bili težko ranjeni, deset pa lahko ranjenih. V oddelku za pakete odtotnega pirotehničnega zavoda Hausel in Topbauer je včeraj vsled neprevidnosti nastala eksplozija, ki je razdejala celo poslopje in ubila devet delavcev, več delavcev težko in lahko ranila. Obe tovarni ste privatna last.

Zvesto prijateljstvo Avstro-Ogrske in Nemčije. Pred kratkim je uničil velikanski požar

ogrsko mesto Gyöngyös. O tej zadevi poroča uradna „Wiener Zeitung“ od 26. maja 1917: — „Njeg. Veličanstvo cesar Viljem II. poslal je Njeg. Veličanstvu cesarju in kralju Karlu v prisrčnih besedah držano brzojavko, v kateri je izrazil svoje in nemškega ljudstva toplo sočutje ob priliki uničujoče požarne katastrofe v Gyöngyösu. Njeg. Veličanstvo cesar in kralj Karl odgovoril je nato tako-le: „Njeg. Veličanstvu nemškemu cesarju in pruskemu kralju! Sprejmi mojo najiskrenejšo zahvalo za tople besede sočutja, ki si jih ob priliki groznega požara, katerega žrtev je bilo četoče mesto Gyöngyös, imel dobroto na mene obračati. Sočutje nemškega ljudstva in njegovega prevzvišenega vladarja bode od požara zadetim tolažba; jaz vidim v tem prisrčnem sočutju novi znak zvestega prijateljstva, ki nas in naše narode veže. — K r l.“

„Renegati.“ Vse časopisje in vsa poštena javnost se je zato potegovala, da bi postalo časopisje malo prostejše, da bi se mu dovolilo nekaj svobodnejše besede, da bi se omililo kruto cenzuro, ki je imela gotovo na vse strani svoje nedostatke. In res se je zlasti vsled prizadevanja velikih organizacij žurnalistov to vsaj deloma doseгло, čeprav še časnikarski ideal ni bil dosežen. Žalostno pri tem je le, da gotovi listi — in z ozirom na naše razmere govorimo tu večidel o slovenskem časopisju — to prostost takoj zlorablajo in vse časnikarsko prizadevanje ad absurdum peljajo. Omeniti hočemo le en slučaj. Komaj je cenzura malo svoje stroge vajete izpustila, ko je pričela v „Straži“ — baje glasilu katoliške slovenske „inteligence“ — in v njenem bratcu „Gospodarju“ že divja gonja zoper nemštvo na Spodnjem Štajerskem. Pobožni gospodje v Mariboru, ki so se pred vojno navduševali za Srbe, med vojno obžalovali pa Kramarja in Grafenauerja, se niso v tem resnem času prav ničesar priučili. Kakor pred tremi leti mislijo in čutijo in sovražijo še danes. Namesto da bi z ozirom na veličastne nauke te krvave vojne delovali na sporazumno delo Slovencev z Nemci, ki bi bilo edino našim deželam in naši domovini koristno, hujskajo z neverjetno strastjo zoper nemštvo, kakor da bi bili Nemci sovražniki domovine, ne pa Srbi, Rusi in — Kramarji ter Grafenauerji! Nemcev na Spodnjem Štajerskem sploh ne priznavajo in o njih govorijo vedno le s psovko „renegati“. Ne bodemo preiskovali, v katerem taboru je več renegatov. Ali ti nemški „renegati“ so v vojni s svojim imetjem in svojo krvjo zvestobo napram avstrijski domovini izkazovali, in zato nima nikdo — tudi blagoslovljeni gospodje okoli „Straže“ ne! — pravice, psovati jih in jih izročevati javnemu zaničevanju. Časi narodnostne hujskarije in časi tako podlega politikovanja, kakor so ga gospodje okoli omenjenih mariborskih listov navajeni, so minuli in morajo biti pokopani. Slovenski vojaki se borijo ramaob rami z nemškimi za bodočnost Avstrije in skupno teče v strelskih jarkih njih kri za čast domovine. Kdor tega ne razume, mora iz javnosti izginiti. Pričeli bodemo vsled tega zopet odločni boj zoper renegatom poštene avstrijske misli!

Licitacija sveže trave prepovedana. C. kr. namestništvo nam piše: C. kr. urad za ljudsko prehrano je določil, da so licitacije sveže stoječe trave nedopustne.

Pomoč kmetov kmetom. Ces kr. namestništvo nam piše: Po veljavnih določilih so od vojaške službe oproščeni kmetovalci dolžni, oskrbeti po potrebi tudi kmetijski obrat enega ali večih pod orožjem stoječih sosedov. Brezpogojna izvršitev tega medsebojnega podpiranja leži v največjem interesu kmetijstva samega. Občinam se vsled tega naroča, da v evidenčnem listu omenijo, ako oproščenci to medsebojno pomoč izvršujejo, in kakor se bode potem pri pregledanju oprostilnih predlogov posebno oziralo.

Mrkva (karota) in korenje, dragocena jedila. Vsled pičlosti semenskega krompirja moramo si pridelati takih živil, ki pri primeru-

ma lahkem obdelovanju obilo in sigurno dobi in so pri tem okusna in redilna. Lastnosti imata v obilni meri mrkva in korenje. Z ozirom na sedanje razmere treba je v velikih množinah pridelati. Potrebno se me se še dobi v vsaki trgovini s semeni in od 10 dekahgramov več pri Zvezi gospodarskih zadrug v Eggenbergu pri Gradcu Alte Poststraße št. 152. Zemlje ni treba gnojiti s hlevskim gnojem, vendar se naj globoko in dobro zrahlja in ne sme biti pretežka. Vseje se sedaj kakor hitro je mogoče pa tudi še lahko večkrat po leti na izpraznjene grede. Na 1 m² grede ali polja je treba samo 1 do 2 grama semena, katero se pri sejanjem dobro pomeša z nekaj peskom ali peščeno zemljo, da se pri sejanju enakomerno porazdeli. Seje se široma ali boljše v vrsti katerim se daje razdalja pri mrkvi 20 cm pri korenju 24 cm. Pregoste sadike se kmalu zredčijo. Od malih krajših vrst se dobi 1 m² 2 kilograma in od večjih daljših vrst 4 do 5 kilogramov pridelka. Mrkva se uporabiti zaradi visoke sladkobe v jeseni za slakanje sadnega soka in se naj vsled tega obilno prideluje. Pojasnilo o pridelovanju podaj pisarna: Auskunftstelle für Gemüse- und Kartoffelbau bei der k. k. Statthalteri, Graburggasse 1, 3. Stock.

Mayfarth^{ov} Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najboljše in najcenejše, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca:

Št. 0 — 65 litrov

„ 1 — 120—130 „

„ 2 — 220—250 „

„ 3 — 120—130 „

Ilustrirani katalog št. 1087 stonj in franko.

Ph. Mayfarth & Co

Dunaj, II, Taborstrasse 7

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

Išče se zastopnike.

Kratko navodilo za zatiranje peronospore in oidij

Poročilo deželnega sadjerejskega ravnateljstva v Gradcu in delni sadjerejske in vinorejske šole v Mariboru.

Vkljub temu, da se vsako leto ponovno kako se zatira peronospora in oidij, vendar potrebno, vnovič pisati o tem, ker zopet mnogo škropilcev moralo iti k vojakom in se rabijo za to delo ljudje, ki mu ni popolnoma kos — dostikrat ženske — slednjič tudi za to, ker pridejo v poštev zatiralna sredstva.

Za zatiranje peronospore razdeluje Zveza potom okrajnih zastopov in občin posameznim vinogradnikom bakreno galico in „bosnapast“.

Opozarja se, da ima Zveza teh sredstev dovolj na razpolago. Od vinogradnikov tedaj odvisno, da se vrši zatiranje pravočasno in temeljito. Pri tem se opozarja sledeče:

Škropi se naj, bodisi z galico ali bosnapasto prvokrat pred cvetom, ko se prikazuje vsi grozdni zarodki, kar se dogaja koncem maja ali začetkom junija, drugokrat pa posredno po cvetu. Ako vsled deževnega hladnega vremena trta dalje časa ne oči, se lahko v drugokrat škropi tudi med

tom, ne da bi to škodilo nežnim grozdni- zarodkom. Tretjekrat se škropi 14 dni pozneje in še ponovno le v slučaju, ako vlažno toplo vreme razvo peronospore pospešuje.

Za prvo škropljenje v legah, kjer se peronospora po redko pojavlja se vzame 1/10%na, kjer je mnogo peronospore 1 1/2%na galično- apnena zmes; za drugo škropljenje se rabi 1 1/2%na do 2%na in za tretje in četrto škropljenje 1%na do 1 1/2%na zmes.

„Bosne“ se vzame za prvo škropljenje 1 1/2% do 2 1/2%na raztopina, za drugo 2%na do 3%na, za tretje in četrto škropljenje 1 1/2% do 2%na raztopina. Opozarja se, da drži „Bosni“ pridjana žlica 1/2 kg in je vzeti za 1 1/2%no raztopino tri žlice in za 2%no štiri žlice „Bosne“.

Prvo in drugo škropljenje pred cvetom in po cvetu je najvažnejše in se mora zelo natančno in vestno izvršiti. Ne samo listi, ampak tudi grozdni zarodki se morajo od vseh strani temeljito poškopiti. Tako močno škropiti, da bi tekočina z listja odtekala, bila bi potrata. Ako neporedno po škropljenju dežuje, se mora škropljenje ponoviti. Galična zmes, posebno pa „Bosna“ se mora, predno se vzame iz kadij, temeljito premešati in tudi med škropljenjem se mora raztopina „Bosne“ v brenti večkrat pretresti, da se bakrena raztopina ne vsede.

Orodje za škropljenje se po vsaki uporabi temeljito osuši.

Kdor ima galico in „Bosno“ na razpolago, naj škropi prvokrat in drugokrat z galico in nadalje z „Bosno“.

Vsa druga za zatiranje peronospore priporočena sredstva se naj tako dolgo ne rabijo, dokler se na deželnih učiliščih temeljito ne preizkusijo in priporočijo.

Za zatiranje oidija razdeljuje Zveza žveplo in „natriumtiosulfat“ (salojidin).

Žvepla se naj pred cvetom po škropljenju z galico ali „Bosno.“ V drugič se žvepla po cvetu tudi takoj po škropljenju z galico ali „Bosno“ in sicer ob toplem, lepem vremenu brez vetra. Vsakokrat se naj tako žvepla, da se grozdje enakomerno potrosi. (Preobilno žveplanje osmudi grozdje in je potrata žvepla.) Ako se vse žveplo ne razkroji in pride z grozdem v stiskalnice in z moštom v sode, nastane v novem vinu žvepleni vodik in po gnilih jajcih smrdeč okus.

Ako se oidij v kljub žveplanju pojavi, potrosijo se vnovič bolane in sosedne trte.

Natriumsulfat, podžveplenokisli natron, tudi salojidin sol imenovan, je dobro učinkoče sredstvo zoper oidij pri prvem in drugem škropljenju, ako se pomeša z galico ali „Bosno“ — v 1 hl raztopine pride 1/2 kg salojidina. Ako se raztopina pravilno pripravi in se z njo listi, posebno pa grozdni zarodki od vseh strani temeljito poškopirajo, zatre se peronospora in oidij, torej obe bolezni hkrati. Če se po drugem in tretjem škropljenju vendar še pojavi oidij, se bolano grozdje in grozdje bližnjih trt z enako raztopino vnovič zadostno poškopri.

Galično-apnena zmes in raztopina „Bosne“ se pripravljata kakor za zatiranje peronospore, samo da se doda 1 hl raztopine 1/4 kg več mastnega apna, da se vežejo soli, ki so v natriumsulfatu. Salojidin se dene v košarico iz vrbovih šibic in se ponovno pomaka v raztopini, da se sol popolnoma raztopi. Zgotovljena zmes galice in natriumtiosulfata se temeljito premeša. Da se prepričamo, če je raztopina pravilno pripravljena, pomočimo v njo kosček feneltalein-papirja, ki mora lepo porudečiti. Prekislata tekočina bi osmudila nežne dele trte.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 30. maja. Uradno se danes razglašča:

Vzhodno bojišče. Živahnejše bojno delovanje traja zlasti v vzhodni Galicije naprej.

Italijansko bojišče. Ob Soči potekel je včerašnji dan razmeroma mirnejše.

Proti večeru poskusili so Italijani zopet, predreti z močnimi silami pri Vodicach. Napad se je v našem ognju izjalovil. Isto usodo so našli danes zjutraj pri Jamianu zapričeti italijanski sunki. Na Koroškem in ob tirolski fronti ničesar pomembnega.

Južno-vzhodno bojišče. Južno-vzhodno od Berata bili so italijanski poizvedovalni poskusi preprečeni.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 30. maja (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Čez dan je bilo le v oddelku Witschaete artiljerijsko delovanje živahnejše. Zvečer se je ogenj tudi na drugih točkah povišal. Poizvedovalni sunki Angležev Ob Artois fronti, Francozov pa na Chemin des Dames bili so zavrnjeni. Boji v prednjem polju južno-zapadno od St. Quentin prinesli so nam nekaj vjetih.

Vzhodno bojišče. Položaj je nespremenjen.

Makedonska fronta. Nobeni posebni dogodki.

Prvi generalkvartirnojmajster Ludendorff.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 30. maja. 1. Novi uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu in Angleškem kanalu poročajo se v velikosti 26.000 brutto-register-ton. Razven neke manjše jadernice so vsi potopljeni čolni angleške narodnosti. — 2. Od naših podmorskih čolnov se je zopet neko večje število parnikov in jadernic s skupno vsebino 50.000 brutto-register-ton potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Naš državni zbor.

K.-B. Dunaj, 30. maja. (Skrajšano). Avstrijski državni zbor je imel danes svojo otvorilno sejo. Prostri poslancev, ki so na bojišču padli, bili so s krasnimi vencami okinčani. Ministerski predsednik grof Clam-Martinic predstavil je zbornici ministerij in vpo-klical poslanca dr. v. Fuchs za starostnega predsednika. Poslanec v. Fuchs prevzel je predsedništvo in držal govor, v katerem se je spominjal zlasti pokojnega cesarja Franca Jožefa, nadvojvode Franc Ferdinanda in njegove soproge in v katerem je slavil potem cesarja Karla ter cesarico Cito, katerim je zaklaciala zbornica navdušeno trikratni „hoch!“ Potem se je spominjal starostni predsednik junaškega dela naše armade na bojišču, zlasti naših boriteljev ob Sočni fronti. „Z vročim navdušenjem kliče poslaniška zbornica braniteljem naše domovine in z njimi zvezanimi armadam, ki v skupnem boju našim sovražnikom nasproti stojijo, besede nevenljive zahvale.“ — Predsednik je potem naznanil, da sta posl. Schachinger in Wastian mandate odložila. S pravomočno sodbo so postali prosti mandati obsojenih poslancev Kurylowicz, dr. Markow, Franc Grafenauer, dr. Battisti, Franc Burival, V. Choc, J. Nettolický Vojna, dr. Kramar, A. Rašin. Proti posl. Klofaču je dvignjena obtožba zaradi veleizdaje.

Potem je bil za predsednika zbornice izvoljen dr. G. Groß. Ta je prevzel predsedstvo, se spominjal armade in zaklacial trikratni „hoch“ na Avstrijo in cesarja Karla.

Zbornica je izvolila nato svoje podpredsednike in zapisnikarje.

Nemški državni zbor našemu.

K.-B. Dunaj, 30. maja. Od predsednika nemškega državnega zbora dr. Kaempfa došla je na predsednika poslaniške zbornice brzojavka z najprisrčnejšimi pozdravi in zvezo-prijateljskimi voščili, v katerem pravi: „Krepko združene borijo se armade in

mornarice zveznih držav za našo svobodo, za našo neodvisnost, za naše življenje. Zmagovita zmaga bode — tega smo si gotovi — naša vladarje in narode združene, bode zacelila rane, ki nam jih je ta najogromnejša vseh vojen napravila, in bode pdljala naše narode k novemu cvetju, sili in blagostanju.

Vojna

bila nam je od naših sovražnikov vsiljena. Branimo tedaj le svojo očetnjava.

V strelskih jarkih

teče kri naših sinov za čast domovine.

Naša dolžnost

pa je, da ne pustimo te vojake brez hrane, brez streliva, brez vojnih sredstev. Naša dolžnost je, da dajemo domovini tista sredstva, ki jih v svoji obrambi potrebuje. Zato pa — in tudi zato, ker je na ta način posojeni denar najbolje naložen —

podpisujemo vsi 6. vojno posojilo!

Loterijske številke.

Gradec, 23. maja 1917: 31, 10, 28, 45, 48.
Trst, 31. maja 1917: 22, 82, 30, 20, 19.

Uši z zalego

odpravi garantirano takoj samo

Really Entlausungswasser

Cena 3 in 5 kron.
Zastopnik: Windlager, Schönaugasse 90, Gradec. 256

500 kron

Vam plačam ako moj iztrebnik korenin Riabalsam Vaša kurja oesa, bradavice in t do krizo ne odpravi v 3 dneh brez bolečin. Cena ene posoitice z garancijskim pismom K 175, 3 posoitice K 450, 6 posoitice K 750. Stotero zahvalnih pism. Kemény, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/344 (Ogrsko)

Kuharica

strogo solidna, se takoj sprejme v „Deutsches Vereinshaus, Ptuj. 259

Pridni mizarski učeneč

se takoj sprejme pri g. J. Benkitsch, mizarskemu mojstru v Mariboru. 242

Šturke, ruse, mravlje, molje prežene za gotovo

„Asanol“

je brez duha, ni strupen, osupno, garantira učinkovitost. Edino brez nevarnosti, zagotavlja učinkovito sredstvo za domačo porabo in obrotličiča (kakor peki, slaščičarne, mesarij, prekuhavalci gostilničarji itd.) Opozarja se na ime „Asanol“, ker drugi se brez vrednosti. 1 zavoj stane 1 krono. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojev po povzetju. Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 18. 238

Kraste

lišaj, srbenje in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, njima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 3.—, dvojna K 5.50. — Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škaltja 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprej-pošiljavi svote ali povzetju na naslov: Paratol-Werke in Budapest IV—20., Eötvös-ut. 28. 243

Kupim vsako množino

malinovega soka

Vzorice z navedbo cene je poslati takoj na Emil Stiassny, Kolonialwaren, Wien II., Obere Donaustraße 91/7. 258

Sacharin

za gostilničarje se dobi v Ptuj vsak dan od 9. do 5. ure v pisarni „Weinbaugenossenschaft“ („Neue Welt“), ob nedeljah in praznikih pa od 7. do 12. ure pri načelniku Ign. Roßmann, Ptuj, Untere Draugasse. 260

PREMOG ZA KROMPIR

V zmislu odredbe ces. kr. urada za ljudsko prehrano od 13. marca 1917 namerava Trboveljska premogokopna družba pogodbe na letošnjo dobavo krompirja (v vsaki množini) sklepati in je družba eventualno pripravljena, kompenzacijskim potom

premog za krompir dati.

Ponudbe na rudniško vodstvo v Trbovljah, Južno Štajersko.

Učenec

z zadostno šolsko izobrazbo se takoj sprejme; ne sme biti čez 15 let star. Naslov: **Josef Srimz, Celje**, trgovina s špicerijo, kolonijalnim blagom, vinom in žganjem.

Kasirka

za detajlno trgovino z žganjem se išče za takojšnji vstop. Znati mora oba deželna jezika. Dopisi na

Simon Hutter, Ptuj

Inzerati

v

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh. Sprejemajo se:

v Ptuj pri upravi lista;

v Celju pri gosp. Fritz Rasch;

v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

»Štajercu« posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v »Štajercu« se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Podpisujte VI. vojno posojilo!

Jetični

na prsih bolani, na pljučih bolani, astmatični, bledični, skrofulozni, na krvi revni.

Konečno se je našlo sredstvo, ki prinaša omenjenim bolnikom dogo zaželjeno olajšanje in ozdravljenje njih bolezni, v

apotekarja Vértés apneno-železnem sirupu

Isti se je že pri stotisočih bolnikih krasno obnesel in se vsled tega od najodličnejših profesorjev in zdravnikov kot najučinkovitejše sredstvo pri zgoraj omenjenih boleznih priporoča in rabi, istotako pri oslovskemu kašlju, rhabditisu (angleški bolezni), bluvanju krvi, suhosti, ženskih boleznih ter stanju slabosti in opešanja vsake vrste. Vsled prijetnega okusa in duha se tudi od najobčutljivejših oseb ter otrok rad jemlje. **Vojaki**, ki se bolelih in opešani iz vojne vračajo, vzamejo ga radi in z največjo koristjo v okrepčanju in zopetno ozdravljenju svojega od vojniht težav oslabilnega organizma.

1 steklenica K 6— franko; 4 steklenice, ki se jih navadno za eno zdravljenje rabi, pri naprej-pošiljavi K 17— franko od **L. Vértés**, apoteka, Lugos Nr. 463. 162

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Dve učenki

iz boljše hiše, z dobro šolsko izobrazbo, ter

ena dekla

za domače delo se takoj sprejmejo pri gosp. **Franz Drofenik**, trgovce, Poličane.

Armadne ure na napestnik.

natančno regulirane in reparirane. — Nikel ali jeklo K 25,— 30,— ali 35,— Z radium svetilom K 30,— 35,—, 40,—. Srebrne ure na napestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60 3 leta pisemske garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur **HANNS KONRAD**, c. in kr. dvorni liferant Brüx Nr. 1503 (Češko). Glavni katalog zastoj in poštine prosto. 387

Framydol

je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive las in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštino vred K 2-70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. — 1 steklenica s poštino vred K 2-45. Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: **Jan Grolich**, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

Kupci, pozor!

Na prodaj je lepo posestvo, katero obstoji iz njiv, travnikov, gošče in lep velik sadonosnik, krave, svinje in vse kar stoji in leži. Vse vkup meri 12 oralov. Leži na lepi solčni legi, 20 minut od mesta Slovenska Bistrica. Več se izve pri g. **Anton Cilenšek**, posestnik v Frauheimu št. 1. 254

Vinogradniško posestvo

okrog 7 oralov vinograda in 5 oralov travnikov ter polja v najboljšem stanju, vsakoletna trgateg 25 do 30 polovnjakov, najboljše gorice Ljutomer, Jerusalemer-Ried, sadonosnik, zidana klet in hiša za prešo, vinarja, se zaradi gotovih okolnosti proda. Šifra: **Gut Verzinsung 120.000** na upravo tega lista. 253

Molitveniki

slike svetnikov, križi, medalje

rožni venc

in druge potrebščine za Božji pot

vedno v zalogi po najnižjih cenah pri

firmi Josef Martin

Maribor.

Zastoj in poštine prosto

dobi vsakdo na željo moj glavni katalog z okroglo 4000 podobami o urah, zlatem, srebrnem, godbenem, hrivnem blagu. Violino za soljarje in koncerte po K 12, 14, 16, 22, 30, 40, in višje. Dobre harmonike po K 8, 10, 12, 14, 16, 22, 30, 40, 50 in višje. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni hiši **Hanns Konrad**, c. in k. dvorni liferant Brüx Nr. 1740 (Češko).

Brata Slawitsch

v Ptuj

Florianiplatz in Ungartorgasse

priloga izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

- Singer A ročna mašina K 100,—
- Singer A K 120,—
- Dürkopp-Singer K 150,—
- Dürkopp-Ringschiff za šivilje K 200,—
- Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje K 200,—
- Dürkopp-Ringschiff za krojače K 250,—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattun g K 250,—

Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 25,—

Minerva A K 200,—

Minerva C za krojače in čevljarje K 240,—

Howe C za krojače in čevljarje K 150,—

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nikakor povsod. — Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistimznana, kateri imajo mašine od nas.

Cenik brezplačno.

Ni več zobobola,

ne noči brez spanja. »Fides« odpravi bolečine pri vseh zobeh, kakor pri najhujših vratnejših revmatičnih zobnih boleznih, ki ni pomagalo nobeno sredstvo. Ako ti uspeha, denar nazaj! Cena K 2,—, 3 tub K 5,—, 6 tub K 8,—. Nobenega zobnega kamenja več. Snežno-bele zobe dosežete s »Kiris«-zobno Takojšnji učinek. — Cena K 2,—, 3 steklenice K 5,— Nemeny, Naschau 1., poštni predal 12/226, Ogrsko.

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-80, za miši K 4—, vlovi brez nadzora do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povzetju, poština 80 vin. Export-haus **Tintner**, Wien, Neullinggasse Nr. 26/P.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12 ure do 2 ure popoldne (biagajna je od 12 do 1 ure zaprta), ut nedeljab in praznikih od 11. do 12 ure popoldne.

Kopelj z vročim zrakom, s »Brausebad« z jrbu. K - 70

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali pov hitro in diskretno prodati, naj se obrne na **Handelsverkehrszeitung „HAVEG“**, Wien, I. Gülastrasse 5, telefon interurban 8275, in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacij brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.